

Een Nederlandse schilder in Frankrijk

Sessie 1

Wat zegt de tekst?

Lesdoelen

- De leerlingen kunnen het verhaal *Een Nederlandse schilder in Frankrijk* samenvatten.
- De leerlingen kunnen aan de hand van de samenvatting vertellen wat er aan het begin, in het midden en aan het eind van het verhaal gebeurt.

Materialen

- Voor de leerkracht: het verhaal *Een Nederlandse schilder in Frankrijk* (uit het boek *Lang geleden...*) en een werkblad waarop de leerlingen de belangrijkste informatie uit het begin, midden en eind op kunnen schrijven (om te projecteren op het digibord).
- Voor de leerlingen: een kopie van het verhaal *Een Nederlandse schilder in Frankrijk* en een werkblad waarop ze de belangrijkste informatie uit het begin, midden en eind op kunnen schrijven.

Belangrijke tekstgerichte vragen

- Vertel het verhaal na: wat gebeurt er aan het begin, in het midden en aan het eind?

Start

- Introduceer het boek. Vertel dat het boek *Lang geleden...* geschreven is door Arend van Dam en geïllustreerd is door Alex de Wolf. Leg uit dat het boek bestaat uit allerlei korte verhalen. Verhalen over dingen die vroeger gebeurd zijn of mensen die vroeger geleefd hebben. Vertel dat de leerlingen het verhaal *Een Nederlandse schilder in Frankrijk* gaan lezen.
- Vertel wat de lesdoelen zijn.
- Lees het verhaal voor.

Instructie en begeleide inoefening

- Geef aan dat het verhaal uit drie delen bestaat: een begin, een midden en een eind. Laat op het bord zien wat het begin is (*Lang geleden...geel van de zon*), wat het midden is (*Vincent bleef niet...hè broer*) en wat het eind is (*Vincent van Gogh...het echt gebeurd*). Zorg ervoor dat de leerlingen dit ook op hun kopie schrijven.
- Lees het begin voor. Doe voor hoe je dit stuk moet samenvatten. Vertel dat de belangrijkste informatie vaak in de eerste en laatste paar zinnen van een alinea staat. Geef aan dat de eerste zinnen gaan over een schilder die Vincent van Gogh heette. Leg uit dat de laatste paar zinnen gaan over het feit dat mensen zijn schilderijen niet wilden kopen, omdat ze donker en somber waren. Schrijf dit alles op het werkblad. Laat de leerlingen dit ook doen.

- Vraag een van de leerlingen om het midden voor te lezen. Stel de vraag: "Wat is de belangrijkste informatie die in het midden te vinden is?" Zet de werkvorm Denken-Delen-Uitwisselen in. Laat de leerlingen dus eerst zelf nadenken, daarna overleggen met een schoudermaatje en vraag dan een aantal leerlingen om hun antwoorden klassikaal te delen. Schrijf ook dit op het werkblad.

Verwerking

- Vertel de leerlingen dat ze het eind zelf gaan lezen en samenvatten. Loop rond terwijl de leerlingen aan het werk zijn.

Afsluiting

- Laat een of meerdere leerlingen voor de klas komen om het verhaal aan de hand van de samenvatting na te vertellen.

Een Nederlandse schilder in Frankrijk

Sessie 2

Hoe wordt het in de tekst gezegd?

Lesdoelen

- De leerlingen kunnen vertellen welk probleem Vincent van Gogh had, wat de oorzaak van dit probleem was en hoe hij dit probleem op probeerde te lossen.

Materialen

- Voor de leerkracht: het verhaal *Een Nederlandse schilder in Frankrijk* (uit het boek *Lang geleden...*) en een werkblad voor het noteren van informatie over het probleem, de oorzaak en de oplossing (om te projecteren op het digibord).
- Voor de leerlingen: een kopie van het verhaal *Een Nederlandse schilder in Frankrijk* en een werkblad voor het noteren van informatie over het probleem, de oorzaak en de oplossing.

Belangrijke tekstgerichte vragen

- Tegen welk probleem liep Vincent van Gogh aan?
- Wat was de oorzaak van dat probleem?
- Hoe probeerde Van Gogh het probleem op te lossen?

Start

- Vertel de leerlingen dat je even terug wilt blikken op de eerste les over *Een Nederlandse schilder in Frankrijk*. Vraag wie er kan vertellen wat jullie toen gedaan hebben.
- Leg uit dat jullie in deze les weer naar *Een Nederlandse schilder in Frankrijk* gaan kijken, maar dan op een hele andere manier. Vertel wat het lesdoel is.
- Lees het verhaal opnieuw voor.

Instructie, begeleide inoefening en verwerking

- Geef aan dat Vincent van Gogh in het verhaal tegen een probleem aanloopt. Vraag de leerlingen wat dat probleem is. Gebruik de werkvorm Denken-Delen-Uitwisselen. Dit houdt in dat je de leerlingen eerst zelf laat nadenken, daarna laat overleggen met een schoudermaatje en dan klassikaal terugkoppelt. Zorg ervoor dat de leerlingen zelf met het goede antwoord komen (hij kan zijn schilderijen niet verkopen). Schrijf dit op het werkblad in het vak "probleem".
- Vertel de leerlingen dat er een oorzaak voor dat probleem was. Vraag de leerlingen waarom Van Gogh zijn schilderijen niet kon verkopen. Maak weer gebruik van de werkvorm Denken-Delen-Uitwisselen. Zorg ervoor dat de leerlingen zelf met het goede antwoord komen (zijn schilderijen waren donker en somber). Schrijf dit op het werkblad in het vak "oorzaak".

- Leg uit dat Vincent van Gogh zijn best deed om het probleem op te lossen. Vraag de leerlingen wat hij deed. Maak weer gebruik van de werkvorm Denken-Delen-Uitwisselen. Zorg ervoor dat de leerlingen zelf met het goede antwoord komen (hij ging andere dingen schilderen en andere kleuren gebruiken). Schrijf dit op in het vak "oplossing".

Afsluiting

- Vraag de leerlingen of Vincent van Gogh het probleem ook daadwerkelijk opgelost heeft, of hij zijn schilderijen uiteindelijk wel kon verkopen. Zet "Ja" aan de ene kant van het bord en "Nee" aan de andere kant van het bord. Laat de leerlingen naar de kant lopen waar zij denken dat het goede antwoord staat. Laat ze vertellen waarom ze aan een bepaalde kant staan.

Een Nederlandse schilder in Frankrijk

Sessie 3

Wat is de diepere betekenis van de tekst?

Lesdoelen

- De leerlingen kunnen vertellen wat kenmerkend is voor de schilderijen van Vincent van Gogh.
- De leerlingen kunnen een schilderij maken dat dezelfde stijl heeft als de schilderijen van Vincent van Gogh.

Materialen

- Voor de leerkracht: het verhaal *Een Nederlandse schilder in Frankrijk* (uit het boek *Lang geleden...*).
- Voor de leerlingen: een kopie van het verhaal *Een Nederlandse schilder in Frankrijk*, schildervellen, schorten, kwasten en verf.

Belangrijke tekstgerichte vragen

- Wat is kenmerkend voor de schilderijen van Vincent van Gogh?

Start

- Vertel de leerlingen dat jullie nu twee keer naar het verhaal *Een Nederlandse schilder in Frankrijk* gekeken hebben. Leg uit dat jullie vandaag voor de derde en laatste keer naar dit verhaal gaan kijken.
- Vertel wat de lesdoelen zijn.

Instructie en begeleide inoefening

- Vertel de leerlingen dat Arend van Dam in het verhaal veel zegt over hoe de schilderijen van Vincent van Gogh er later uit zijn gaan zien. Doe voor hoe je deze informatie in het verhaal terugvindt. Begin met lezen bij het midden (*Vincent bleef niet...*). Stop zodra je aankomt bij het stuk waarin ze het hebben over wat hij schildert (bloemen). Zet een streep onder deze zin. Laat de leerlingen dit ook doen.
- Geef aan dat je verder gaat lezen. Vraag de leerlingen om een vinger omhoog te steken als ze iets horen over hoe de schilderijen eruit zien. Als je wil, kun je ze van tevoren vertellen dat ze moeten letten op onderwerpen, kleuren en manier van schilderen. De kans is groot dat de leerlingen zelf op het goede antwoord komen (lichte, vrolijke kleuren). Zet een streep onder de zin waar dit in staat.
- Laat de leerlingen het nu zelf doen. Na een minuut of vijf koppel je klassikaal terug. Laat de leerlingen vertellen wat ze nog meer gevonden hebben.

Verwerking

- Vertel de leerlingen dat ze nu zelf gaan schilderen. Benadruk dat hun schilderen moeten lijken op die van Vincent van Gogh. Ze moeten dus gebruik maken van lichte, vrolijke kleuren. Daarnaast moeten ze niet in rechte lijnen, maar met kleine stippen/lijntjes verven. Loop rond terwijl de leerlingen bezig zijn. Laat ze vertellen wat ze schilderen of geschilderd hebben en waarom.

Afsluiting

- Hang de schilderijen op in de klas.